

3. Лучко, М. Р. Консолідація фінансової звітності [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. Р. Лучко, С. Р. Яцишин. - Тернопіль : ТНЕУ, 2017. - 281 с. Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/28695>
4. Рожелюк В.М. Стандартизація та гармонізація обліку в контексті міжнародних та національних стандартів / В. М. Рожелюк // Інноваційна економіка. – 2011. – № 4 (23). – С. 118–122.

Лучко М. Р.

доктор економічних наук, професор
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В ПРОЦЕСІ АУДИТУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ

Аудит управління запасами дає можливість проектувати раціональну схему безперервного забезпечення матеріальними ресурсами. Для його реалізації потрібне виконання таких завдань:

- дослідження обліку поточного рівня запасів на базі інформаційних потоків даних;
- аналіз запасів з метою визначення поточного рівня запасів, що забезпечить безперервність діяльності;
- аналіз поточних програм з метою розрахунку розміру запасів;
- визначення інтервалів часу, необхідних для виконання виробничого процесу.

Виконання такої роботи аудитором не є можливою без визначення систем управління запасами, котрі дають можливість найбільш ефективно побудувати господарську діяльність. Тому в процесі аудиту виробничих ситуацій варто провести певні аналітичні процедури з метою пошуку оптимального варіанту управління запасами. В арсеналі аудитора можливими є два підходи до вирішення цього питання. Це пропозиції щодо:

- системи управління з фіксованим розміром запасів, що забезпечують господарську діяльність;
- системи управління з фіксованим інтервалом часу для виконання виробничої програми, господарських завдань чи виконання замовлень.

В основі системи управління з фіксованим розміром запасів, що забезпечують господарську діяльність, лежить параметр розміру замовлення. Він повинен бути або ж фіксованим й не змінюватися, або ж мінливим для забезпечення господарської діяльності. Тому його визначення є вирішальним елементом для побудови такого порядку і вирішення поставлених перед ним стратегічних завдань. На цей параметр найбільш вразливо впливають витрати транспортування з однієї сторони або ж витрати на зберігання запасів на складських приміщеннях з іншої сторони. При цьому раціональність та оптимальність такої роботи повинна бути досягнутою завдячуючи загальному критерієві оптимізації, в засадах котрого має бути мінімізація сукупних витрат на транспортування та збереження запасів і виконання замовлення.

Аудитору варто звернути увагу й на те, що цей критерій повинен враховувати три запасів, логістичні витрати на формування замовлень. Проведення таких витрачань грошових потоків тісно пов'язане між собою, однак їх взаємодія у різних виробничих ситуаціях є неоднаковою. Так, зменшення витрат на збереження запасів може привести до росту витрат на формування замовлень. Зменшення останніх призводить до втрат, котрі пов'язані із утриманням складських приміщень, що зменшує рівень комфорту кінцевого

споживача. Також максимальне завантаження складських приміщень веде до збільшення витрат на їх утримання, на збереження запасів, може мати сезонний характер появи цих витрат і можливість появи неліквідних запасів через обмеження їх витрачання. На цей критерій також впливають технологічні особливості діяльності, інфляційні зміни в економіці, різке подорожчання запасів, що у свою чергу можуть змінити підходи до оцінки запасів і облікової політики. У такому випадку не варто економити на витратах по збереженню запасів.

Визначення оптимального розміру замовлення забезпечить зменшення витрат діяльності. Для цього варто застосувати розрахунок, що базується на економічному розмірі замовлення (формула Уілсона, EOQ-модель). Ця модель визначає оптимальний обсяг замовлення товару, що дозволяє мінімізувати загальні змінні витрати, пов'язані із замовленням і зберіганням запасів. Її використання базується на головних припущеннях: попит на продукт відомий, час реалізації замовлення (поставки) відомий та постійний, отримання товару відбувається без затримань, у моделі не враховуються знижки продавців, дефіцит не допускається. Формулярно її можна зобразити так:

$$Q = \sqrt{\frac{2AS}{i}}, \quad (1)$$

де Q – оптимальний розмір замовлення, в одиницях виміру;

A – затрати на поставку одиниці запасів, гривень;

S – потреба в запасах, в одиницях виміру;

i – витрати на збереження одиниці запасів, гривень на одиницю виміру

У цьому розрахунку варто врахувати, що витрати на поставку одиниці запасів повинні включати: транспортні витрати, логістичні витрати, витрати з контролю виконання замовлення, витрати на рекламу.

У випадку проведення таких розрахунків через певні проміжки часу, формула (1) корегується на коефіцієнт, котрий враховує швидкість поповнення запасів:

$$Q = \sqrt{\frac{2AS}{ik}}, \quad (2)$$

де k – коефіцієнт, що враховує швидкість поповнення замовлення запасів.

Вихідними даними для аудиту проведених розрахунків та пропозиції економічно доцільного розміру замовлення мають стати: потреба в запасах у одиницях виміру, оптимальних розмір замовлення в одиницях виміру, час постачання в днях, можливе затримання постачання в днях.

Порядок розрахунку всіх параметрів системи управління запасами з фіксованим розміром замовлення аудитор може оформити у вигляді робочого документу “Розрахунок параметрів системи управління запасами з фіксованим розміром замовлення”.

Характерною рисою системи з фіксованим інтервалом часу між замовлення є те, що замовлення здійснюються у чітко визначений час (1 раз у місяць, неділю, тиждень тощо). Визначають інтервал часу між замовленнями із урахуванням оптимального розміру замовлення (формули (1,2)). Тому оптимальний розмір замовлення дозволяє мінімізувати сукупні витрати на збереження запасів та їх повторення. Це дасть можливість досягнути найкращого співвідношення взаємодіючих факторів таких як, використана площа складських приміщень, витрати на збереження запасів і вартість запасів.

Розрахунок інтервалу часу між замовленнями варто здійснювати за такою формулою:

$$Int = N : \frac{S}{Q}, \quad (3)$$

де Int – інтервал часу між замовленнями;

N – кількість робочих днів у періоді, днів;

S – потреба у запасах, одиниці виміру;
 Q – оптимальний розмір замовлення, одиниці виміру.

Розмір замовлення в системі з фіксованим інтервалом часу між замовленнями варто здійснювати за такою формулою:

$$QF = QM - P + W, \quad (4)$$

де QF – розмір замовлення, одиниці виміру;
 QM – максимально бажане замовлення, одиниці виміру;
 P – поточне замовлення, одиниці виміру;
 W – заплановане споживання за час поставки, одиниці виміру.

Як засвідчує формула (4), розмір замовлення розраховується за умови повної відповідності фактичного споживання за час поставки очікуваній поставці, що поповнює запас на складі до максимально бажаного замовлення.

Список використаних джерел

1. Даньків Й. Я., Остап'юк М. Я., Лучко М. Р. Теорія бухгалтерського обліку (історичні та методологічні аспекти). Монографія.- Ужгород: «Ужгородський ДУ», 1998.
2. Лучко М. Р. Питання консолідованої фінансової звітності в контексті реформування бухгалтерського обліку в Україні. Журнал «Фінанси України», №8. – 2006р.- с. 75-83.
3. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник :Тернопільський національний економічний університет. – «Економічна думка».- 2016.- 304с.
4. Лучко М.Р. Аналіз в аудиті: окремі питання застосування. Науковий журнал «Економічний аналіз» Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка» 2017. – Том 27. – №4.– С.11-19. – ISSN 1993-0259.

Плюсквік Г. А.
магістр,
Михайлюк Р. В.
студент

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ, ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Державний фінансовий контроль є невід'ємним і важливим складником державного регулювання економіки в умовах євро інтеграції, оскільки покликаний забезпечити цей процес достовірною інформацією про використання господарюючими структурами фінансових ресурсів, про ефективність здійсненого регулювання та наявність відхилень від встановлених норм, які перешкоджають формуванню, цільовому та ефективному використанню державних фінансових ресурсів, а також дає змогу вжити необхідні заходи для блокування негативних явищ і профілактики їх на майбутнє.

В таких умовах, будь-яка форма державного регулювання економіки має у своєму складі контрольні дії, спрямовані на те, щоб гарантувати виконання поставлених завдань. І на етапі планування, і в процесі здійснення регулювання державні органи повинні мати дані